

De bevrijding voorzegd

Thema: Jesaja
Jesaja 37

a. De profeet geraadpleegd (Jes. 37: 1-7)

UITLEG VAN DE TEKST

De drie gezanten zijn teruggekeerd en hebben verslag gedaan van de woorden van Rabsaké (zie Jes. 36). Nu scheurt ook (vers 1) Hizkia zijn kleren. Hij doet een zak om zijn lichaam. Het zijn de in Israël gebruikelijke tekenen voor rouw. Hij gaat ook naar het huis des HEEREN. We mogen aannemen dat hij daar de HEERE heeft aangeroepen, al staat het er niet expliciet. Dan (vers 2) stuurt hij Eljakim, de hofmeester (Hebr. bajith wat zoiets betekent als degene die over het huis gaat), Sebna de schrijver (een soort secretaris) en de oudsten van de priester naar Jesaja de profeet, zoon van Amoz. Ze zijn met zakken bedekt wat ook tekenen van rouw zijn. Ze zeggen tot Jesaja (vers 3): 'Dit is een dag van benauwdheid (Hebr. tsarah), schelding (Hebr. tukachat wat vermaning of bestraffing betekent) en lastering (Hebr. na'tsah wat verachting betekent).' Hizkia gebruikt een spreekwoord. De 'kinderen zijn gekomen tot de geboorte en er is geen kracht om te baren'. Dat betekent een geweldige benauwdheid voor de moeder. Zo is de situatie van het volk. Hizkia (vers 4) vraagt of de HEERE de woorden van Rabsaké gehoord heeft. Als dat zo is, dan moet Jesaja bidden tot de HEERE om bewaring voor het 'overblijfsel' (Hebr. sja'erith wat letterlijk rest betekent). De knechten komen tot Jesaja met deze boodschap (vers 5). Hij heeft een woord voor de koning (vers 6). Zo zegt de HEERE, zegt Jesaja. Hij is profeet. De HEERE gebruikt hem om tot het volk en tot Hizkia te spreken. Ze hoeven niet te vrezen voor de woorden van de dienaar van de koning van Assyrië. De HEERE zal (vers 7) geven dat de dienaar

een gerucht zal horen waardoor hij wegtrekt. In zijn land zal de HEERE hem door het zwaard (door geweld) doen vallen.

TER OVERWEGING

Hizkia neemt het gevaar ernstig. Hij gaat er niet van uit dat de HEERE zonder meer helpen zal. We zien dat bijvoorbeeld in 1 Sam. 4. Daar rekent het volk op de 'automatische' bijstand van de HEERE. Dat doet Hizkia niet. Gods hulp is onverdiend. Dat moeten wij ook niet doen.

Hij roept de HEERE aan en zoekt de HEERE door de profeet te raadplegen. Hij gebruikt alle middelen die hij heeft om tot God te gaan. Dat vraagt navolging. Met de kinderen kunnen we bespreken dat ook zij alle middelen die hen ten dienste staan kunnen gebruiken om de Heere te zoeken.

Direct volgt een belofte. Hoewel het gevaar niet direct geweken is, wordt Hizkia wel gerustgesteld. Zo gaat het vaak in het Koninkrijk van de Heere. De Heere geeft een belofte van redding. Soms terwijl het daarna nog erger wordt. Wanneer we ons in vertrouwen vasthouden aan Zijn beloften mogen we, hoe erg het misschien ook wordt, toch gerust zijn.

b. Opnieuw ernstig bedreigd (Jes. 37: 8-20)

UITLEG VAN DE TEKST

Inderdaad trekt Rabsaké weg (vers 8) als hij hoort dat zijn koning strijdt tegen Libna, een stad in Kanaän. De koning is weggegaan uit Lachis en opge-

trokken naar Libna. Daarnaast (vers 9) hoort hij het gerucht dat Tirhaka, koning van Cush (Ethiopië), optrekt om tegen hem te strijden. Hij reageert op deze geruchten door boden naar Hizkia te sturen (vers 10). Blijkbaar is hij bang dat deze geruchten Hizkia moed zullen geven. Hij laat zeggen: 'Laat uw God u niet bedriegen als u meent dat Hij Jeruzalem zal bewaren. Hebt u (vers 11) niet gehoord dat alle landen die verzet boden overwonnen en verbannen zijn? Hebben hun goden (vers 12) hen gered? Gozan, Haran, Rezef? De kinderen van Eden die te Telasser zijn? Waar zijn al die koningen gebleven (vers 13)?' Hizkia wordt diep geraakt door dit bericht (vers 14). Als hij de brieven gelezen heeft, gaat hij naar de tempel en breidt de brieven uit voor het aangezicht van de Heere. Vermoedelijk voor het altaar. Hij bidt (vers 15) en roept de Heere aan en zegt (vers 16): 'Neig Uw oor, doe Uw ogen open en hoor en zie wat hier gezegd wordt.' Het zijn woorden die Sanherib gezonden heeft om de levende God te honoren. Hizkia begrijpt dat de anderen steden verwoest zijn (vers 18). Ze hadden goden, die helemaal geen goden zijn. Het waren beelden van hout en steen, werk van mensenhanden (vers 19). Een afgod geeft geen bescherming. 'Maar U wel' (vers 20), zegt Hizkia. God is immers de Schepper van de hemel en de aarde, de Almachtige. 'Verlos ons, dan zullen alle volken van de aarde weten dat U God bent.' Als U ons verlost, zult U daarom geëerd worden, zegt hij eigenlijk.

TER OVERWEGING

Het is heel herkenbaar wat Rabsaké doet. Hij wil niet dat zijn tegenstander hoop krijgt. Zo werkt de duivel ook. Hij probeert onze hoop uit te blussen. We kunnen daarover spreken met de kinderen.

Hizkia betreft de Heere helemaal bij de inhoud. Prachtig symboliseert hij dit door de brieven uit te spreiden in de tempel alsof hij tegen de Heere zegt: 'Leest U het Zelf maar.' Zo mogen we in ons gebed onze vragen en zorgen 'uitspreiden voor de Heere' en Hem vragen Zich daarover helemaal te ontfermen.

Hizkia wijst aan wat afgoden zijn. Ze zijn door mensen gemaakt. Die bieden geen enkele bescherming. Alles wat we zelf verzinnen kan ons niet helpen in het leven. Dat kan de Heere alleen.

Hizkia wijst de Heere op Zijn eer. Hij zegt niet 'verlos ons, zodat we gered zijn'. Hij zegt: 'Verlos ons, zo zullen de volken Uw Naam eren.' Zo bekommert Hizkia zich in zijn nood om de Naam van de Heere. Dat is goed. Dat vraagt navolging. God hoort ons niet omwille van ons, maar omwille van Zijn grote Naam.

c. Profetie over de Koning van Assyrië (Jes. 37: 21-35)

UITLEG VAN DE TEKST

Jesaja mag Hizkia aanzeggen dat de HEERE (vers 21) zijn gebed gehoord heeft. De HEERE zal er naar handelen. Dit is het woord over Sanherib (vers 22). De jonge vrouwen zullen deze koning verachten en het hoofd over hem schudden. Weet Sanherib (vers 23) eigenlijk wel tegen Wie hij opgestaan is? Tegen de HEERE. De boodschap voor Sanherib (vers 24-26) is dat hij alles wat hij deed alleen kon doen in de kracht van de HEERE. Hij kon de inwoners van de steden die hij innam alleen maar verslaan, omdat de Heere hen vrees gaf (vers 27). Nu weet de HEERE echter dat Sanherib ook opstaat tegen God Zelf (vers 28). Daarom zal de HEERE hem raken. Hij zal als een os een haak door de neus krijgen en als een paard een bit (vers 29). Sanherib (en ook Hizkia) mogen weten dat Hizkia ook dit jaar van de vrucht van het land zal eten (vers 30). Volgend jaar zullen ze weer gewoon zaaien en de vrucht daarvan ontvangen. Er komt weer bloei in dat 'overblijfsel' van Juda (vers 31). De HEERE Zelf zal hen doen ontkomen (vers 32). De koning van Assyrië zal niet in de stad komen. Hij zal er geen pijl op afvuren (vers 33). Hij zal terugkeren op de weg waarop hij kwam en niet in de stad komen. De HEERE (vers 35) zal de stad beschermen. Vanwege Zijn eigen Naam en vanwege de beloften gedaan aan David.

TER OVERWEGING

Hizkia wordt bemoedigd. Kleurrijk wordt Hizkia voorgehouden hoe de Heere zijn vijand zal verslaan. Zoals wij horen hoe de Heere Jezus de duivel heeft verslagen. We worden zondag aan zondag bemoedigd door het evangelie, zoals Hizkia hier door Jesaja.

Sanherib wordt ernstig gewaarschuwd. Hij vecht niet zozeer tegen Hizkia, maar tegen de God van Israël. Sanherib is vergeten dat hij al zijn kracht van de Heere heeft ontvangen. Dat wordt hem nu voorgehouden. Zoal de Heere kracht gaf, zo kan de Heere die ook weer nemen. Dat zal Hij ook doen. Geen stad wordt verslagen zonder de wil van de Heere. Geen stad blijft bewaard zonder de zegen van de Heere (Ps. 127: 2). Zo steunt het in alles op de Heere. Dat kunnen we de kinderen voorhouden.

d. Sanherib verslagen en gedood (Jes. 37: 36-38)

UITLEG VAN DE TEKST

Die nacht gaat er een engel van de HEERE op pad (vers 36). De gevolgen zijn onvoorstelbaar. Die nacht

alleen verslaat de engel 185.000 man van Assyrië. Het gaat om enorm veel doden. Als de overlevenden 's morgens wakker worden, kunnen ze alleen maar constateren dat er geweldig veel doden zijn en dat het leger verslagen is. Dat is ook de conclusie van Sanherib. Hij gaat terug naar Ninevé, zijn eigen stad (vers 37). Hij maakt dan zelf mee dat afgoden geen bescherming bieden (vers 38). Als hij in de tempel van zijn god Nisroch is, wordt hij door zijn zonen Adramelech en Sarezzer met het zwaard geslagen. Die moeten daarna wel vluchten naar Ararat. Zijn zoon Eser Haddon wordt koning in zijn plaats.

TER OVERWEGING

Wie strijdt tegen de HEERE zal sterven. Dat is wat deze geschiedenis laat zien. Sanherib trof een Tegenstander, Die veel sterker is dan hij. Zo zal het een ieder vergaan die zich blijvend verzet tegen de HEERE.

De ironie van deze geschiedenis is dat ook Sanherib niet gered wordt door een afgod. Hij had gelijk. De afgoden van de volken hadden hen niet ge-

red van zijn hand. Maar zijn eigen afgod ook niet van de hand van de HEERE. Steunen kunnen we op de HEERE alleen.

GELOOFSLEER

Heidelbergse Catechismus, zondag 50, vraag en antwoord 125: 'Welke is de vierde bede?' 'Geef ons heden ons dagelijks brood. Dat is: Wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen, opdat wij daardoor erkennen dat Gij de enige Oorsprong alles goeds zijt, en dat noch onze zorg en arbeid, noch Uw gaven, zonder Uw zegen ons gedijen, en dat wij derhalve ons vertrouwen van alle schepselen af-trekken en op U alleen stellen.'

Het is goed om met de kinderen eveneens door te spreken over de betrouwbaarheid van Gods Woord. De Heere maakt Zijn Woord waar. Zijn beloften zijn geen loze woorden, maar betrouwbare en vaste woorden waar we op bouwen kunnen. Zalig is hij die de God van Jakob tot zijn hulp heeft (Ps. 146).

